

VÝZKUMNÝ TÝM PhDr. MARTINA DOLEJŠE, Ph.D.

PhDr. Martin Dolejš, Ph.D., se spolu s Mgr. Jaroslavou Suchou, Mgr. Helenou Pipovou, Mgr. et Mgr. Vandou Zemanovou, Mgr. Miroslavem Charvátém Ph.D., a s dalšími odborníky a studenty, zabývá rizikovým chováním v období adolescence. Za **rizikové aktivity** je považováno například pití alkoholických nápojů, kouření cigaret, užívání drog, ale také krádeže, šikana či různé agresivní projevy. V současnosti můžeme za rizikové chování považovat i patologický vztah k **počítačovému hrám a online realitě, stejně jako patologickou konzumaci jídla**. V souvislosti s těmito různými rizikovými projevy v rámci našich výzkumných šetření usilujeme o nalezení osobnostního profilu, který by rizikového jedince charakterizoval. Snažíme se tedy identifikovat ty osobnostní rysy, které s rizikovostí v různých formách souvisí. Rozvoj a výzkum této oblasti přináší cenné informace zejména v rámci primární prevence a intervence.

Naší cílovou populací jsou dospívající ve věku **11 až 19 let**. Adolescence je důležitou etapou v životě každého člověka, považujeme tedy za velice důležité se touto životní fází zabývat a přinášet nové poznatky, které pomohou k pochopení jedince stojícího na prahu dospělosti. Klademe důraz na **reprezentativnost a kvalitu výzkumu**. Realizujeme celorepublikové výzkumné projekty formou face to face, které obvykle zahrnují stovky respondentů.

Výsledky našich výzkumných studií slouží odborníkům zabývajícím se rizikovým chováním z vědeckého hlediska, ale mohou zefektivnit i práci těch, kteří se dospívajícím věnují ve své každodenní praxi.

Zároveň se v rámci naší odborné činnosti zabýváme také vývojem a tvorbou **psychodiagnostických metod**. Rádi bychom Vám představili šest z nich, které jsou k dostání pro odbornou veřejnost – metoda Výskyt rizikového chování u adolescentů Dolejš a Skopal (VRCHA), Škála impulzivity Dolejše a Skopala (SIDS), Škála úzkostnosti Dolejš a Skopal (SUDS), Škála depresivity Dolejš, Skopal a Suchá (SDDSS), Osobnostní dotazník pro mládež (HSPQ) a Škála osobnostních rysů představujících riziko z hlediska užívání návykových látek (SURPS). Některé psychodiagnostické metody jsou standardizovány i pro slovenskou populaci adolescentů.

Mezi další metody, které **právě připravujeme**, patří Dotazník hraní digitálních her (DHDH), Škála místa kontroly Zemanová a Dolejš (SMKZD), Škála agresivity Dolejš, Skopal, Suchá (SADSS) a další. Novinky můžete sledovat na webu Katedry psychologie FF UP – www.psych.upol.cz

Naše odborná činnost zahrnuje práci nejen na poli univerzity, ale realizujeme také výzkumná šetření na zakázku.

Pro více informací nás můžete kontaktovat na jaroslava.sucha01@upol.cz, martin.dolejs@upol.cz,
helena.pipova01@upol.cz.

Katedra psychologie FF UP
Vodární 6
771 80 Olomouc
<http://psych.upol.cz/>

VÝZKUMNÝ TÝM

PhDr. Martin Dolejš, Ph.D.

Martin Dolejš v roce 2010 ukončil postgraduální studium na Katedře psychologie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, kde v současné době působí jako odborný asistent v oblasti kvantitativní, kvalitativní metodologie, konstrukce psychodiagnostických metod a psychologického výzkumu. Jedna z hlavních činností, kterými se Martin Dolejš zabývá, je konstrukce a vývoj psychodiagnostických nástrojů a jejich re/standardizace. Dále se v rámci svých odborných aktivit zaměřuje na tvorbu dotazníků a jejich aplikaci. Mezi další významné aktivity, na kterých se Martin Dolejš podílí, patří realizace konference PhD Existence, která má mezi studenty doktorských programů svoje nezastupitelné místo. V lednu 2019 se konal již 9. ročník tohoto odborného setkání.

Mgr. Jaroslava Suchá

Jaroslava Suchá je absolventkou jednooborové psychologie Univerzity Palackého v Olomouci, kde dále pokračuje v prezenčním studiu doktorského programu se zaměřením na pedagogickou psychologii. Hlavní oblasti, které se Jaroslava Suchá věnuje, jsou dospívající a jejich rizikové aktivity. Aktuálně se zabývá adolescenty a jejich negativním vztahem k online hrám a vývojem psychodiagnostických metod.

Mgr. Helena Pipová

Helena Pipová na magisterské studium jednooborové psychologie na Univerzitě Palackého navázala doktorským studiem v oboru klinická psychologie, zaměřuje se na oblast závislostí, aktuálně se věnuje tématu závislosti na jídle a poruch příjmu potravy. Další oblastí jejího výzkumu je téma traumatu. Během magisterského studia strávila rok studiem na Sogang University v Soulu, Jižní Korea. V současnosti působí jako trenérka soft skills pod Českou asociací studentů psychologie a je frekventantku psychoterapeutického výcviku v Logoterapii a existenciální analýze.

Mgr. et Mgr. Vanda Zemanová

Vanda Zemanová je absolventkou studia zaměřeného na sociální pedagogiku a sociální práci na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a dále je absolventkou jednooborové psychologie na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Zde pokračuje studiem doktorského programu pedagogické psychologie. Dlouhodobě se věnuje rizikovému chování, dospívajícím a vývoji psychodiagnostických metod. V praxi se nejprve věnovala rizikové mládeži z nízkoprahových zařízení pro děti a mládež. V současné době působí jako psycholog Vězeňské služby České republiky.

Mgr. Miroslav Charvát Ph.D.

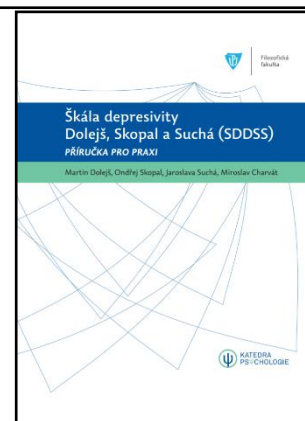

Miroslav Charvát ukončil získal titul Ph.D. v oboru klinická psychologie v roce 2008 na Katedře psychologie FF UP v Olomouci. V současné době působí jako odborný asistent na Katedře psychologie FF UP v Olomouci. Věnuje se vzdělávání v metodologii a lektorské činnosti na kurzech věnovaných prevenci rizikového chování. Participuje na projektech a výzkumech z oblasti adiktologie a primární prevence rizikového chování (např. převodem zahraničních metod pro prevenci rizikového chování a léčbu závislostního chování).

PSYCHODIAGNOSTICKÉ METODY

- Dolejš, M., Skopal, O. Suchá, J. (2018). **Škála depresivity Dolejš, Skopal a Suchá (SDDSS)**. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Dolejš, M., Skopal, O. (2015). **Výskyt rizikového chování u adolescentů Dolejš a Skopal (VRCHA)**. Olomouc: Univerzita Palackého. (i slovenské vydání)
- Dolejš, M., Skopal, O. (2016). **Škála impulzivity Dolejš a Skopal (SIDS)**. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. (i slovenské vydání)
- Dolejš, M., Skopal, O. (2017). **Škála úzkostnosti Dolejš a Skopal (SUDS)**. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. (i slovenské vydání)
- Dolejš M., Miovský, M., & Řehan, V. (2012) **Testová příručka ke škále osobnostních rysů představujících riziko z hlediska užívání návykových látek (SURPS - SUBSTANCE USE RISK PROFILE SCALE)**. Praha: Univerzita Karlova v Praze & Togga.

Metody je možné objednat na <http://psych.upol.cz/vyzkum/psychodiagnosticke-nastroje/>

AKTUÁLNÍ ODBORNÉ STATĚ

- Suchá, J., Dolejš, M., Pipová, H., Maierová, E., & Cakirpaloglu, P. (2018). Hraní digitálních her českými adolescenty. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Dolejš, M., Zemanová, V., Vavrysová, L. (2018). Kdo a co řídí české adolescenty?. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 141 s. ISBN 978-80-244-5425-2.
- Vavrysová, L. Rizikové aktivity, depresivita a vybrané osobnostní rysy u českých adolescentů z dětských domovů se školou a výchovných ústavů. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2018. 187 s. ISBN 978-80-244-5426-9.
- Dolejš, M., Suchá, J., Skopal, O., Vavrysová, L. (2016). Agresivita u českých adolescentů. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Suchá, J. Dolejš, M. (Eds.) (2017). Tvorba psychodiagnostického nástroje pro screening a diagnostiku rizikového hraní počítačových her a videoher u českých adolescentů: PHD Existence 2017 česko-slovenská psychologická konference (nejen) pro doktorandy a o doktorandech. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Suchá, J., Dolejš, M. (2016). Agresivita, depresivita, sebehodnocení a impulzivita u českých adolescentů. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Tomšík, R., Dolejš, M., Čerešník, M., Suchá, J., Skopal, O. (2017). Rizikové správanie študentov gymnázií Českej republiky (Reprezentatívny výskum metódou VRCHA). Adiktologie 17 (1), 308-317.
- Tomšík, R., Dolejš, M., Čerešník, M., Suchá, J., Skopal, O., Čerešníková, M. (2018). Impulsivity and aggression in the system of lower secondary education in Slovak and Czech Republic. Ad Alta: journal of interdisciplinary research, roč. 8, č. 1, s. 223-227. ISSN 1804-7890.

Novinky můžete sledovat na:

- <http://psych.upol.cz/vyzkum/klicove-publikace/>
- <http://psych.upol.cz/vyzkum/psychodiagnosticke-nastroje/>

PŘEHLED HLAVNÍCH PUBLIKACÍ

- Čerešník, M., & Dolejš, M. (Eds.). (2015). Spoločný projekt dvoch národov alebo podobnosti a rozdiely v procese a výsledkoch výskumu zameraného na rizikové správanie a osobnostné rysy dospievajúcich na Slovensku a v Českej republike: PHD EXISTENCE 2015 česko-slovenská psychologická konferencia (nejen) pro doktorandy a o doktorandech. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Dolejš, M. (2010). Efektivní včasná diagnostika rizikového chování u adolescentů. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Dolejš, M. (2013). Aktualizace populačních norem pro osobnostní dotazník pro mládež (HSPQ): PHD EXISTENCE III Česko-slovenská psychologická konference (nejen) pro doktorandy a o doktorandech. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Dolejš, M., Skopal, O., Suchá, J., Cakirpaloglu, P., & Vavrysová, L. (2014). Protektivní a rizikové osobnostní rysy u adolescentů. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Skopal, O., Dolejš, M. & Suchá, J. (2014). Vybrané osobnostní rysy a rizikové formy chování u českých žáků a žákyň. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Skopal, O., Dolejš, M., Suchá, J. (Eds.). (2015). Základní psychometrické vlastnosti dotazníku agresivity Busse a Perryho u žáků ve věku 11 až 15 let: PHD EXISTENCE 2015 česko-slovenská psychologická konference (nejen) pro doktorandy a o doktorandech. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Suchá, J., Dolejš, M., Skopal, O., Vavrysová, L. (2016). Míra impulzivity, úzkostnosti a agresivity u ne/rizikových studentů a studentek českých gymnázií. Adiktologie, 16(4), 321-328.
- Suchá, J., Dolejš, M., Skopal, O., & Vavrysová, L. (Eds.). (2015). Změna sebehodnocení u žáků druhého stupně posuzovaná na základě Rosenbergovy škály sebehodnocení (RŠS): PHD EXISTENCE 2015 česko-slovenská psychologická konference (nejen) pro doktorandy a o doktorandech. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Štefková, I., Dolejš, M. (2016). Resilience u adolescentů v nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Zemanová, V. & Dolejš, M. (2015). Životní spokojenost, sebehodnocení a výskyt rizikového chování u klientů nízkoprahových zařízení pro děti a mládež. Olomouc: Univerzita Palackého.

